

Alaptörvénynek megtámasztása nem lehet soha tényleges hatalom részéről egyéb usurpációnál, hogy pedig ez jogot adna vagy alapítana, azt hiszem vita tárgyává tenni nem lehet.

A 48-iki események egy részéről a nemzet függetlensége és önkormányzata számára új vívmányokat ígértek, más részről a feudal kor maradványai és kiváltságai ezek kivételében nem csak akadályul (útlek ki, sőt az országot az anarchia veszélyeinek kitették kitérni.

A megyék kétségkívül híven követelményeket utasítások alól felmentve teljesítéssel látták el, és ezek kifolyásai voltak a 48-iki törvények.

Hogy a megyéknek volt joga ezt tenni, ezen azt hiszem, még nem kételkedett senki, és pedig röviden kifejezve a souverain önkormányzat gyakorlatára éppen úgy, mint az utasítás adása.

Azt állítani, hogy ezeknek vagy az utasítás követését debreczeni vagy budapesti országgyűlésnek joga lett volna az egyszerű megadott teljesítménnyel fogva a nemzetül és ennek valódi képviselőitől a megyétől magukat függetlenekké nyilvánítani, köldöket jogaiktól megfosztani, sőt lejták és életük felett rendelkezni, egyszerűval önmagukat egyenként megyéknek nyilvánítani, és köldökre a „Verwirklichungstheoriáját alkalmazni hihetetlen szemtelenség lett volna, mely ez által a nézet megdöbbenteni, józan fogalmait megzavarni, sőt önjogi felett kétegybe cselelni képesek lettek volna ugyan, de a józan és éles analízist ezek ki nem állják.

Ha a megyék az előírt kiváltságok folytán az új és a szabadság fogalmával összehangzott alkalmasságot nyertek, nem az a józan következtetés, hogy az által jogokat veszítettek, hanem az, hogy az új alapokon az erre jogosítottak befolyásával az előírt gyakorlatban volt jogaikat érvényesítették, és ez a legkevesebb, mit törvényesen igénybe vehetnek.

Vagy talán az önkormányzati joggal meggyőződés, ha a megyék utasítás jogait kétségbe vették, kényük kedvük szerint feldarabolják, városokat jogaiktól egyszerűen megfosztják, a többi város és megyéből decentralizációkat alakítanak, és egyáltalában úgy bánnak az országgal, mintha egyéb joga nem volna, mint szavazni és nyírni.

Es az önkormányzati jog gyakoroltatása? Ez a szabadság, haladás és nemzeti

kultúra követelménye? és nem inkább a „rolunk a nélkülözhetetlen” abszolút elv rigid alkalmazása? —

Hallottam, hogy ha a csirkét a szoba padlózatjára lenyomják a kinyújtott nyakkal fejét a deszkára illesztve kitérál az orrán egy vonalat húznak és azt a deszkán folytatják, ezen nem állat azt híven, hogy ezen vonal felett leköltötte, mozdulni nem mer.

Ez valóságos baumel elhitetnei a szegény állattal, hogy a csaknem ideális vonal egy lekötendő tény, mely őt mozdulatlanra kényszeríti, és szabad mozgását akadályozza.

Meddig tart ennek hatása nem tudom, de hiszem, hogy a kiadélt ügyvel kombinatív tehetőség utóljára is a valóságos tényállás gyenge oldalát felfedezte, fölkel, megdönti magát, orrát lábain megtörli és pirulással odább áll, vagy az ablak üvegén keresztül szabad repülésre kel.

En különben ezen érdekes kísérlettel soha nem tettem meg, megjeltem, hogy sikerült-e ezek egy kis szédítés is szükséges mint a magasabbban organizált két lábú tollatlanoknál, de mindán ezen experimentumot egy egész nemzeti végrehajtást láttam, az eredmény felett nem kételkedem.

Báskák vagyunk és lehetünk atyáink szabadság harczaira és hiszünk, hogy ők voltak azok, kik elhatározottan alapították és védelmezték alaptörvényeik által meg alapított önelhatározás és önkormányzati jogainkat, és ha a szükség úgy kívánta, ezek védelmében bátran fogadták a halálos csapást, a csatateren éppen úgy, mint a verpadon.

De nem fogják binni, sőt megtagadni fognak faink, ha hallanak a csirke experimentumról.

Es nem fogják binni, hogy mennyire mehet egy alkotmányos nemzetül egy részről a törvény — vagy annak amit így neveznek — tisztelete. Nem fogják binni, hogy hány megtört és szűg és családi boldogságjajkiáltása kellett, a meddig kétségessé lett, hogy mi a törvény és mi a bitórság? A politikus rablások egyes személt kétségkívtól a törvény alakban kibocsátott azon rendeletek képezik, melyeket egy személy vagy testület egy ország szabadságai és alaptörvényeivel ellentétben kibocsát, és a király és nép alkotmányos hatalmának egyensúlyát megzavarja, ugyancz egy uttal a bitórságuk is fogalma.

Kétséget nem szenved, hogy a megyék által képviselt országok királyával egyetértve, joga van az országgyűlés a

nyagi szervozotót módosítani, és módosítási körét meghatározni, mert ez az önkormányzat követeleménye, de megfontolva, egy képviselő testületnek (ha csak erre különösen a népfelmondás gyakorlati és hordozói — magyarországon a megyék által — meghatározva önmagukat) minczen jogában saját hatalmának alapkövetel rendelkedni, mert ez a fat maga alá vágó hábotornak mozejt juttatná jogi érvényre, — ez pedig abszurd.

Ha ez állana, akkor egy megvesztetteit képviselő testület egy tollvonással eltilthatná a megyéket, állíthatna kormányzóságokat, vagy felállíthatná a török alkotmány oszlopait a basákat, toltatná a koronát egy förl a másikra, szabadon fellegatva az ország alaptörvényeit a legitím hatalom alapjait, és ha úgy totazene neki, csinálhatna alkotmányos királyságból, korlátlancsárságot.

Ha a képviselőtestület a megyei jogok negatívumát törvényre lépett volna, állandott, éppen úgy mint elődei, a pesti és debreczeni parlamentek.

A megye és király magyarországon minden legitím hatalom letéteményese és alapja, a ki az egyiket megtámadja, harczol a másik ellen is úgy, hogy bátran ki merem mondani: megye nélkül nem lehet séges a legitím királyság.

Ezen tétel alapossága bebizonyítására csak azon eshetőséget hozom fel, hogy ha a nemzet felséges uralkodó háznak magraszakadtával törvényesen biztosított király választási joga gyakorlatába lépne, miképpen nyerne a nemzet akarata kifejezését, és mi biztosítaná a nemzeti kívánság érvényre jutását a királyválasztás actusánál?

A választó kerületekben nem fogja minden képviselő jelölt azt ígérni királynak, kit a kerület kíván? lehetne-e másként a megválasztásához reménye?

A királyválasztó gyűlésbe pedig a megvesztettség nem nyilatkozhatna egy oly király megválasztása által, kiról a nemzet nem is álmodott?

Vagy nem képzeltünk oly esetet, midőn külfelenség elfoglalván az ország egy részét, parlamentünket hivatkozik, és a nemzet akarata ellenre idegen főre helyezheti a pénzért megvásárolt koronát?

Van e kéz, mely egy Verwaltungsrath és hivatalnok seregen kívül, követ emelne ellonem nyilatkozatomért?

El kell akarva vagy nem akarva is merünk, hogy ép oly különbség van egy képviselő és megyei követ, mint a consul

vagy chargé d'affaires és a meghatalmazott követ között — az egyik csak a folyó kisebb ügyeket végzi, míg egyedül a másik végzi és köti a nemzetközi szerződéseket.

Hogy ezt a 48-iki törvényhozással sem foghatta fel másként, arról meg vagyunk győződve, és ezt kétségkívtól láttuk, midőn teljes hatalma képviselőjének és kifolyásának a felsőlő miniszteriumnak a III-ik t. c. 26-ik §-ban meghagyta. Az ország minden törvényhatóságának eddigi törvényes hatósága ezentúl is teljes épségben fennmaradt, ugyanarro vonatkozik ugyanezen etik. 6-ik §-a, mely a miniszterium hatáskörét meghatározza és az előbbi hatóságokat megnevezve, a miniszterium hatalmát ezekhez mérve nem tagítja, sőt a 19-ik §-ban a miniszterium lehető hatalomterjesztését korlátozza, mert álladalmi tanácsot rendel, a felség, vagy a nádor és királyi helytartó, vagy a miniszterelnök elnöklete alatt, mely az ország ügyei felett értekezik; (Hol van ez uraim? tehát azt, nem egyszerűen a miniszterelnök bízta, mint es jelenleg gyakoroltatják.

Hogy mily gondolatigyekeztet a megyei autonómia jogait fenntartani, bizonyítják — már említettem — kiől az országgyűlési követeknek népképviselő alapján választásáról címzett t. c. 4. §-a, hol kimondja, hogy az országban választókerületekre felosztás, a megyék, kerületek és az kir. városok hatóság területét és állóságára nézve semmi változást nem okoz.

A 10-ik t. c. a megyei hatóság ideiglenes gyakorlatáról bevezetésében a megyei szervezetet magyarban és kapcsolt részei védhástaínak” nevezi.

Ha minden más kétséges lenne, ez az egy kétségkívtól tenné a törvényhozásszándékát, — mert nem kételkedik bár csak közvetve reá nyomni minden alkotásra az ideiglenesség belyégét, a védhástaínak egyedül kiemelésével, — mert tudta, hogy ezeknek fenn kell állani a meddig a szabad ország áll, vagy ezzel együtt bukni.

Gyöngédeden feltékeny csaknem atyai gondoskodásának jele a 13. t. c. is, hol a tisztújító szelek tartását felfüggeszti, kétségkívtól félve az áradat kiöntéseitől, mely tulcsapásai által ezen intézmények léteét veszélyeztethette volna.

Hogy a rohanó események között ezen országgyűlés az ország lehető legtöbb lakosnak „jogot” adni akart, elvenni pedig senkitől sem szándékolt, (legkevesebbet a megyei és városi testületektől) bizonyítja azaka:

TÁRCSA.

Négy óvszak

GÖTHE UTÁN
fordítva Csalmóczy Átal.

III.
Ősz.

71.

Hol pártok vannak, ki emebbe ki abba vgybl be,
Csak nagy idő múltán egyesülend a közép

72.

„Ott im azok pártá alakulnak, mily csunya kezdet!...
Már s mi pártunk az, perzsa, egyéb valamit —

73.

Jó fé, hogyha szabad vágyz lenni, serényen okuj, a légy
Mérselelt; s ne keresd semmit a fellegoken.

74.

Minden Sorba ki a nemesebb fél? az, ki
egyenyslyt Tartani kézz mindig, bámi előnybe legyen.

75.

Tudjátok, mi emel kicsinyet fel némileg?
az, ha Jól végez kicsit úgy, mint a nagyobbab nagy.

76.

Szentnek mit nevezünk? Ami számos szellemet egybe —
Köt, bár mint koszoró, könnyű csak e kötelek.

77.

Vajj! mi a legzenetebb? amiben ma, s örökre a lélek
Lélekkel folyvást mélyrehatón egyesül.

78.

Államban ki a legméltóbb tag? a jó hazapolgár;
Bámi alakban is a legnemesebb anyag ó.

79.

Vannak fejdelmek, de kit illet e cím igazán meg?
Azt egyedül, aki tud lenni a föld ilag az.

80.

Hogyha belátás nincs főt, és jó szándok alant, úgy
A hatalom viszi, vagy végezi majd be a pört.

GÖTHE lyrai költeményei.

Ford. SZÁSZ KÁROLY.
(folytatás.)

Szász Károly itt is a legrosszabbban járt el. Némében ezek az ismétlő sorok:

— Kennst du es wohl?
Dahin, dahin
Mocht ich mit dir, o mein Geliebter
(Beschnittener) ziehn!
s az utolsó szakban

— Kennst du es wohl?
Dahin, dahin
Geh' unter Weg, o Vater, laass uns ziehn!
Szász Károly a „dahin, dahin” szó-ját egyszerűen elhagyja, a második szakban a „vagy” szót megduplázza, s változat az egésznek formáján és tartalmán. Nem is nagy borderőt látszik ő tulajdonítani az egész legzenetebb és legjelentékenyebb soroknak sem; azt értjük, hol Mignon mintegy öntudatlanul a mulást főt dalával:

Es stürzt der Fels, und über ihn die Fluth...
Milyen színtelen a fordítás:
A bérz omol, az ár rajt elrohan...
Még kevésbé sikerült a tulci Király románcza.

Egykét mélyen zengő accordert van írva ez is ismétlőlk: hangulat műfaja, mely sokszorosan megköveteli az alak és tartalom összehangját. A „Tulci Király” rhytmusa valóban mesteri; az ünnepélyes metró, megkapó színezetű tárgyhoz nagyon illik a jambus, a végakkordhoz pedig az, hogy a jambusi sor utolsó előtti lába a napaeosta; Nagy kár tehát, hogy Szász K. az élénk lejtésű szöveket tróhásokhoz folyamodott. Ezzel a költeményt már is elronította. De milyen szembezőkők még, s erőltetettek még ilyen helyek is: „sereire ködök ülnék. Végnő lobbját isza...”

Köd helyett ködök; a „trank letote Lebensgluth” is furcsán van „lobbal” fordítva; az ember inkább mell-hátja vagy üdö-loqra gondolna. „Elt egy király világ végén” se magyaros, „világ-vége” itt akár mintha csak helynév volna, ala Pusztaláta, „Balog-láza”. Pedig az egész nem más, mint a latin „ultima túle”, vagy ha úgy tetszik a magyar mesebeli „operezián töl”. Szász Károlynál csak Dóczi Lajos fordította még rosszabból a maga túlon túljával. Jellemezze fordításunkat még ez a szak:

S a hogy elkbzél halála,
A sok várat, kincs-aranyat
Fára mind átészálálja,
De nem (sic!) azt a poharat!
A második sor meg is van egy szóla-goskával toldva.

Aztán „Es az agg király kiáltott...” — ez nem a Göthe hangja. A hamarkodó elnagyolt munkát leginkább a kifejezések határozatlansága sőt embe-rére. Ilyen a románcznak mindjárt legelő szak:

Elt egy király világ-végén,
Ki a sereg-bő maradt;
Kedvesétől, végperczében,
Kapott arany poharat!

Már most kire vonatkozik a „végperczében”? a kedvesre vagy a királyra? „Lakoma” helyett lakma se plausibilis rövidítés, s ha a fennőbb idézett szakban a „kapott” kiegészítéssel, éppen vázlatosság, az az onnét levezetése által lesz furcsa az „agg ivó” („Der alte Zecher”) Nem is igen van használatban az „ivó” szó főnévként; inkább így „bíres ivó”, „jó ivó”, „nagy vó” stb.

Gáspár Imre.

(Folytatjuk.)

az ő. t. az 1-40 §-a, és ha képviselő választó kerületeket alakított, egy részről csak a megadott jogok gyakorlását tette lehetővé, más részről pedig a különböző megyékben a választói jog egyenlő értékű határokat is meg; mert különben azon anomalia fejlődött volna ki a különböző hatóságok népszerűsége száma szerint, hogy 1500 lakos ugyanazon jogot gyakorolhat volna, melyet három vagy négyszázézer, ez pedig az egyenjogúságok, mely után akkor ütköztek, a legnagyobb sátrája lett volna.

No mondja senki, hogy a megye a választó kerületek jogait bírhatja, ha utasítási vagy vizsubizárai jogait venne alkalmasra, mert:

1-ször. A választó kerület nem hatóság, hanem csak egy, csaknem ideális testület, melyet a megye alkot a melynek elhírné léte a választási actuson túl nem terjed, ez alatt sem tanácskozik, sem nem határoz. Ilyen testülettel, mely egyetlen jog gyakorlására alkalmatlan, egyéb jogairól vitatkozni egy kicsit sok volna.

2-ször. A megye vagy város a választó kerületek összege lévén, hol a kerületek mindenesetre állampolgára képviselve vagyon, ennek a kisebb kiegyenlítő részével kevesebb jogot tulajdonítani csak az elfoglalt bányászati lehetőségek, ez pedig így volna, ha egyedül a választási actusnál elő kerületek volna joga az ország törvényhozására befolyást, a megyének pedig nem.

Ez volna egy uttal az önkormányzat legeszméletlenebb negatívuma.

Hogy történt valahol és valamikor a képviselőház által bitorlás, ezt teltig; elismerik 48-nak humbogus érvényesítői. Megszakad a törvények fonala, és telés szorító válogatásban érzéltük, hogy az 1848. 3. t. az a nádori méltóságról az 1847. évi 7. t. az 2. §-a által akként módosították, hogy a nádor választási mindaddig elhalasztatik, míg annak hatásköre a felolós kormány elveivel megegyeztessen, a felolós kormány elveivel megegyeztessen, — pedig 9 év alatt talán jutott volna erre is idő, éppen úgy, mint a nemzetörégi törvénynek a védelmi rendszerrel megegyeztetésére, — de az ország önkre tett anyagi viszonyai rendezésére — nem volt idő.

Ki tagadná az idő pazarlást, mely mindenféle adók kifalálásában, emelésében, a bejött pénzek elfecsérlésében, az ország közjogi és anyagi kifalálása rendszeresítésében — igénybe vételtett.

Ha a 48-iki törvényhozás az Európazserte felbomlott régi rendszer zarárában egyedül a „salus re publica suprema lex esto” elvét vette alkalmazásba, midőn látáslagosan a legfőbb kormányi hatalmakat, a nádort, a minisztériumot és képviselő házat a hatalom lehető legnagyobb összességével felbontotta, másrészt pedig az ország hatóságait jogoktól teljesen felszámolta, meg hagyta, tekintve az akkori eseményeket és az ország szabadságát fenyegető veszélyeket, kétféleképpen nem lehet, hogy az országot meg akarta menteni ugyan a végszedelemről, de alkotmányos jogait, szabadságait és önkormányzatát feloldozni, és ezeket a kormányhatalmak kiterjesztett hatóságai zsinórmértéké szerint meggyorralni vagy tönkre tenni, hogy valahol észben lett volna; csak az önkérek által felszámolt önjogossá állhatatja.

Ennek ellenében 48-nak alapvetőai igénybe veszik azt terjesztik békés időben a véz között ideiglenesen átvezetett hatalom feljegyzését, és kovácsolnak hazugságokat, alkalmaznak ármányt, szitják a viaszvadászt, és az elnyomott közvélemény czégo alatt szitják egymásra a nemzeteket, hogy a zavar, nyomor és inség, a végrőlás és ország romok között üli asék meitelen ünzésük aljas orgáit.

A lábeli eszmézarar között nem lehet vádakat formulázni, még kevesebbet lehet egyes embernek hivatása kijelölni a határokat, hogy hol végződik a törvény, és hol kezdődik a bitorlás, elég azt tudnunk és éreznünk, hogy ezek között van a határ. „Quos ultra citraque nequit consuetudo rectum”

Tudnunk kell és átérznünk kell mind nyájunknak, hogy bitorlást vagyunk mindannyian, hogy mulasztásai hún nélkül nincs ez országban sem egyes személy, sem hatóság! Haladunk 67-től fogva oly ráköljésekkel, hogy a magyar meg nem ismeri honját, és a széles hazában nincs korrekci politikai állás!

Kívén az első magyar embert; a királyt!

Ez nem lehet tagadni, nem lehet kétely tárgyává tenni, mert midőn látta a nemzet a törvényességhez ragaszkodni, és a jog folytonosság elvét öröszakolni, elfogadta a 48-iki törvényeket. Eleget tett a hatalomváltozások között a nemzet képviselői által nyilvánított állítólagos kívánalmainak sőt eszélyeinek, és midőn mindig a látható felszín kívánalmainak tett leget, és az ez alatt lehetséges áramlatokra soha sem hivatkozott, a constitutiális király kötelezőit oly teljes mértékben teljesítette, hogy többet nemzet nem kívánhat!

A hibák mi magunk vagyunk, kik mulasztottuk érvényesíteni önkormányzati jogainkat, kik elfeledtük, hogy ha a trón elejébe nem a nemzet valódi kíválmait terjesztették, ennek okai csak magunk vagyunk.

Feledtük, hogy jogunk vagyon, utasításaink k a l, az országgyűlésnek menetet rendezni, és hogy ha az ezek alól felmentetnek tartja magát, ez jogainkat nem csorbítja, mert ezek önkormányzatunk alapföltételei, örökösök és változatlanok.

Mondtam, hogy törvény és bitorlás között nem vonhatok határt, de ha ellenkezőtények állítják fel a választó vonalat, ezt elfogadni sem jogomban nincs, sem akaratomban, mert nem tölem függ megváltoztatni az igazságot, mely nálam nélkül is fennáll és szól: „Ha egyik hatóság elvitatatlan jogait igénybe veszi, és azok gyakorlatában a másik által akadályoztatik, a bitorlás vádjá az utóbbit terbeli.”

Mindzekül fogva, mint tekintetbe vételével annak, hogy a jogok mulasztott gyakorlása félreértésekre, vagy törvényellenes jogterjeszkedésre adhat alkalmat.

Tekintetbe véve, hogy a közigazgatási szervezet életbeleptő felől véleményünket adni kötelezőségünk, mert mint mondják, a néma gyermeknek anyja sem teljesítheti kívánságát.

Tekintetbe véve, hogy az európai hatalmak vésteltjes surlódásában hazánk a mouarebia tennállását egyedül a kielégített és politikai kapcsolat örömmel védő milliók bátor karjai eszközölhetik, terjedését és felvirágztatását biztosíthatják.

Tekintetbe véve, hogy önkormányzati jogunk gyakorlása önmagunk, hazánk és alkotmányos királyunk iránti kötelezőségünk.

Tekintetbe véve végtére, hogy ha az elfojtott elégedetlenségnek reményi, a passzív ellenálláshoz csak egy lépés szükséges.

Jövő f. hó 28-án tartandó közgyűlésünkben indítványban tenni akarom, és azt meg is teendők, ha csak a szavazatkéréshez szükséges 10 aláírást nyerendek is, e következőket:

1-ször. Nógrádmegye az önkormányzati olv megsértésének, a megyéknek „róluok nélkülűk” rendezésének ellent mond és óvását nyilvánítja.

2-ször. Ennek nyilvánítására országgyűlési képviselőt utasítja.

3-ször. A közigazgatási törvény sikeresítésé végett mai napra kitűzött tizedesek megválasztását elhalasztja, és ezen törvény felfüggesztésének kioszkölésére képviselőt utasítja.

4-ször. Körlevelei által a többi megyét hasonló eljárásra felkölítjük, és

5-ször. Részletes utasítások kijelölése végett újabb közgyűlést határnapot jelöl, és ezek előleges kidolgozására egy bizottmányt küld ki.

Indítványomat nem fogom motiválni, mert kétségtelen jog gyakorlatára egyéb érv nem szükséges, mint a megye kívánságának akaratja.

Ez azt hiszem a legkevésbé, mit önkormányzatunk megvására, megyei életünk fenntartására teendők kell, ez a legkevésbé, mit a költségtérlet követel, ajánlom indítványomat megvásáraim pártfogásába, és arról nem is kétfelkedem, mert Nógrádmegye fia soha nem hagyta magát a hazafaság terén más által megelőzni, és soha nem törendik, hogy megyéjük ezimerét rábáuz körözze bátor harckészültségek helyett Nógrád a közgyűrt!

Fuka Gusztáv.

Közgyűlés előtt. Azon tárgyak, melyek a 28-án megtartandó közgyűlésen fogunk előfordulni, nagy fontosságuknál fogva sokakat fogunk becsúszítani a megyei bizottmány t. tagjai közül a megye székvárosába. — A megyei kormányzat ügyének szervezése nem lehet senki előtt közönyös. — A megye jövő évi budgetjének megálapításán, a közszégek költségének jóváhagyásán s egyéb kisebb érdekű tárgyakon kívül a választások egész sora várakozik a t. megyei bizottmányra. Ezen választások közül mindenesetre legfontosabb a 10 közigazgatási bizottsz megválasztása. — Hogy kik lesznek megválasztva az állással? az nemcsak rajtunk de a t. választók is málik. Tiszta Kálmán a nemzet áldozatkészségére appellált új közigazgatási javaslatával, melyet az országgyűlés törvényé emelt; a tizek hivatala ingyenes és sok áldozatra kerül; de a megye 10 önzetlen és áldozatkész hazafi képes előállítani a tottek mezejére. A választott tizek mint független elemek olvasnak össze a kinevezett tizeneggyel. Ily szakértő és független elemekből álló nagy bizottság mire nem képes a mennyi irányban, mégis összhangatosan fogja teendők végezni? A t. megyei bizottmánytól fűg a fellebbezett nevek körül választani, s bizottszuk, ha a bizottsz ügyelembé veszi, hogy a megválasztott állással, a törvény önzetlen, áldozatkész független és képzett egyénekre szamit; úgy választásában nem lesz megfogolatlanság, hanem azok kezére bízza a törvényhatóság kormányát, akiket az méltán megillet. Vederemo.

Gazdaságunk és iparunk.

A mint a hivatalosan közzétett kimutatásokból kitűnik, ez idei aratásunk, ha várakozásunknak teljesen nem is felelt meg, reményeinket nem búsította meg. Annai eredménytelen rosz év után bizony ideje volt már, hogy aratásunk ez idén a közpészerünl jobb sikert eredményezett. Ha most kukoricánkba és szőlőnkbe helyezett bizottskunkban sem csatlakozunk, ez évben megelégedhetünk a természettel. Csak hogy minálunk a jó termés sosem elegendő arra nézve, hogy általában közigazdasági életünkre nézve áldásnak tekinthessék, s a gabona árának az utolsó napokban való gyors alábbeszlása nagyon is jogeslultá teszi azon óhaj, vajha föllelegünkön olyan áron vagy egy általán taladhatnánk, vagy egyszerűl természetnyeincknek állandó piacot teremthetnénk. Ez vonhatná maga után közigazdasági életünk emelkedését, vagyonunk gyarapodását. Azért valahányszor hazánk az isteni gondviselés kezébe kerül egy évet a jobbakk közé számíthat, mindig az a természeteszerű kérdés támad: Van-e kiválunk? Számíthatunk-e arra, hogy föllelegos természetünk vedre akad? A felelet — sajálalom — erre, még mindig nagyon problematikus. Ez igen nagy kalamitása gazdaságunknak, mert terményeit piac hiányában vagy bevertetnie kell, vagy pedig, ha éppen pénze van szükségére, túlságosan olcsón kell eladogatnia. Nem kiesinyeljük azoknak hazafas és a legnagyobb dicsekre méltó igyekvésőt, kik már évek óta állandó piacot iparkodnak létesíteni a külföldön hazai terményeink számára, ha azt mondjuk, hogy ez igyekvésök eddigelő még kevés sikert eredményeztek, mert nem rajtuk mulik, hogy közigazdasági viszonyaink állapota mellett még más számos más tényező sze-

repet itt, melyek a kivétel folytonosságának lehetőségeit nagyban akadályozzák. A külföldön ez évben napi rendszeren lévő számos mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi állítások a jobb jövő reményének hitét éreztetik fel közbülsében.

Földmívelő országra nézve, és Magyarországra kiválónan ez a jó termés valószínű életkérdés; mert sem ipars, sem kereskedelem olyan, hogy a külföldimivelésből álmokkal versenyezhesen.

Igazá volt annak a német alvadásnak, ki egy magyarral beszélde arszakodva, a nemzeti, népelet fölött vilákozva, azon jóakaró szemrehányást tette, hogy a magyar sem tud — spekulálni.

Már pedig ha azt akarja, hogy anyagi jóléte, gyarapodása ne csupán a remélt jó termésétől függjön, s hogy a rom időjárás, vagy más körülmények okozta nehézségeknek ne legyen annyira kitéve, — szelásges, hogy minden erejével oda törekedjék, miszerint ipar és kereskedelem minél szélesebb alapokra fektetessék, minél jobban virágazzék.

Ila vannak még moris magyar családok, még pedig nem kevés számmal, melyek méltóságok alulnak tartják, hogy fért tagjaikat iparosokká és kereskedőkké legyessenek, ez oly szerencsétlen előítélet, mely közelebb kárára van a hazának is. Minnek engednek át az emberi eszlekedési terjedjövödelmezőbb ágait másoknak, a miért ne törekednénk oda, hogy iparunk, kereskedelmünk a mé teljes értelmében magyar legyen.

Valaha szegényesnek tartotta a kutyabőr birtokában lévő nemes ember, hogy át kereskedővé vagy iparosá képmen, De azóta nagyot baladt az idő kerete, és senki sem fogja tagadni, hogy nemes ember az kinek szive, esse helyén van, ki becsületos munkáiról keresi kenyérét. A viszony tehát megfordított. Nem a bonyólt, hanem a munka teszi az embert nemesnek. Éa a munka legelő föltétele a nemzetgazdasági haladásnak és fejlődésének.

Az utolsó tíz évtized, mely időszakt folytatás csak két három igen jó termésűl dicsekedhetett földmívelő néptünk — megtaníthatott bennünket arra, hogy egy meglehető drága háztartással bíró alkotmányos állam tisztán, a földmívelés után járó jövödelmetől függővé nem teheti fennmaradását, életét. S minthogy államunk a mai kor színvonalára emelkedni akarván, gyorsan jut azon föltételek birtokában, melynek az ipar és kereskedelem fejlődését előmozdítják; egymin: gyors közeledési eszközök, országutak, vasutak, a külfölddel kötött vám és kereskedelmi szerződés, ipar és kereskedelmi társulatok, egyéni és pénzüzetek a a t. iparkodnunk kell, hogy mindezeket, hazánk nemzetgazdaságának, iparának és kereskedelmének emelésére föl is használjuk. Egy szóval szükséges, hogy a magyar ember kezdjen el — spekulálni.

Törekedjünk megválasztani azon előítéletet, mintha Magyarországon prókátornak kellene lenni.

A kereskedelmi szakiskolák mellett pedig gondoskodnunk arról, hogy iparkodlank is legyenek. A magyar iparosnak sokat kell tanulni, igen sokat.

Csepreghy János az iparüzemem javára két év előtt tartott előadásában igen helyeslen megjegyzi, hogy a tanulár alkatlank és eszközök szükségesek. Éa sajálalom o dolgok azok, melyeknek hiányát eddig élelénk éreztük hazánkban; mert iparos ifjúságunknak volt ugyan bővege alkalma elajajítani a kártyázás és ivás technikáját, jártasságot szerzeni magának az eredeti magyar stílus megrázottól káromkodás művészetében, de hogy a termelés gyorsaságára és milyenségre befolyása van az ügyesebb vagy gyarlóbb technikának, vagy hogy a szaklában is valamely stílyben kell késmülni; arról ugyan még álmban sem hallott. Erre valók az iparistólk, a ez a célja — a jelenleg keletkező iparüzemnek.

Csepreghy nagyon is jellemzőleg remutaltott a bajra, mi meg azt tesszük, bna hogy ez a baj eszellemi előrehaladásunk nagy akadályai is képesi. Az iparos osztály képesi polgárának számát; ennek kol-

lenc mindenütt és mindenben előtérbe a hazánk és polgári erejét, csak pedig méltatlanul talán nem igen fejlethetnek, vagy csak igen, egy oldalról. Az ipar oktatásnak nagy borsdját és támogatást tehát bővebb fejtegetés nélkül is belehet látni.

Különböző módokon tudjuk, hogy mi a bajunk. Jó akaratunk is van hozzá, hogy bajaink segítségünk, — de ennél több, fájdalom nincs — egyáltalán nem teszünk. Bőrjék a szép szóval, az áras lelkesedéssel, de a ténykedés sok erőt és kitartást követel, ezzel pedig nem igen bírunk.

Nem is meglehetünk ám sokra. Volt idő, mikor a lelkesedés hullámai majdnem elsodorták az embert, a mikor már elég volt a lelkesedéssel, a hullámok el is múltak, akkor láttuk, hogy mi történt a lelkesedés hevében, láttuk a sok jó akaratot, de késztetéstől áll még most is minden.

Itt nem visszatérnénk becsülni. A kitartás akarát, az egyenlően folyó munkaság, többet ér, mint a hamar kifárasztó gyorsan eltűnő lelkesedés. A gondolkodás és cselekvés teszi az államokat műveltekké, nagyokká, az ipar virágzóvá. Ipar pedig csak ott van, hol a nép gondolkodik és tesz, hol a szorgalom kitartóan törekedik elérni a maga nemében a tökéletességet, a jót.

Halkatlan Eötvösnék mondja valahol, hogy az elégedetenség jele a haladásnak. Az teljesen talán csak a politikai életről áll, a nem egészen ott, hol valamely társadalom belső fejlődéséről van szó.

Iparosaink nagy részben nincsenek megelégedve sonnkukkal, nem kedvelik annyira mesterségüket, hogy ezt már saját érdekében minél jobban fejlessék és tökéletesítsék. Az pedig már magában véve is szomorú körülmény, ha az egyes hivatalos munkáit képviselő saját hivataláról azt hiszik, hogy a legrosszabb, és ezt, a vén olcsóságot addig használták önmaguknak, míg maguk is elhúzódtak. Ez az elégedetenség hátramaradást szül. Mert a ki munkáját csak kényeskedéssel teszi meg, az sohasem fog oda törekedni, hogy ez a munka amaga nemében a legjobb legyen; iparunkat pedig csak ily formán lehetne fejleszteni.

Híves társadalmi állásfoglalásunknak kétségkívül az legnagyobb baja, hogy egy részről a munka még nem foglalja el az őt illető helyet, még mindig nem becsülik úgy, s mint becsülni kellene: másodszor, a mi ennek természetesen kifolyása, nem állja meg mindenki helyét, s a társadalom minden rétegében sokan igen sokan vannak még, kik csak a számot szaporítják.

Elaklatra a gyáriptól, melyre Magyarországon még ugyancsak jönni vár, mitán van nyersanyag elég, melynek feldolgozása ezer és ezer munkást foglalkoztatna, a kézműipar sem azon órányon mozog, melyen a haza felvirágztatására befolyhatna. A mai kor munkája intelligenciát kíván, másrészt versenyben nem fog a műveltebb államok kézműmunkájával. Az értelmiséget kell tehát terjesztetni az iparok között.

Gazdaságunk sem rendelkezik még mindazon előnyökkel, melyek ennek felvirágzását siettetni képesek. Pedig a tekintetben van ám alap és anyag bőven, és akaratban, tehetségben sincs hiány.

A gazdasági kiállítások, gépprobák és versenyek, fényes tanúbizonyságot tesznek arról, hogy a gazdaság terén felkarolunk mindent, mi közgazdasági életünk fejlődését biztosítani képes.

Ha mindezen előnyök birtokába jutunk, ha a munka általános érvényre jutandó, akkor nem is kell félnünk, hogy hátramaradunk. A folytonos tökéletesedés a munka bármely terén előnyös helyet fog biztosítani számunkra az európai népek sorában.

sáár Béla „maiden speech”-nek igen beillő s jól elmondott toszáját a jelenlevő úr úr. Végül a megye főjegyzője kijelentette, hogy a házi urnak röviden magyarul (mit különben hangszólított) a megye vendégeinek bármilyen ócska fegyverrel, mialatt Hont megye közönségét méltán kiérdemelte.

A toszások sorában midőn a zeneszerző a marcellistest hátrá kerek: a franciák egyszerre énekelné kezdtek annak szövegét: „as allou enfans de la Patrie!” S velük énekelték a magyarok is.

De végre is távoznunk kellett, bár mi örömet maradtak volna még vissza és pedig minden nemzetiségre való tekintet nélkül a vendégek azon háznál, hol oly hamar ott-bononak érezték magukat. A kocsiok — melyek közt nyolca volt Huszárak — előbb-bogtak a rövid busest után a társaság megindult az ifjú házianak útmutatása mellett. Őt követők nyomban Dacsó Pál a megye főjegyzőjével, kik a megye 1844-iki a porosz és francia hadjáratokban házállt, imár forslányos a külföldiek által érdekléllel személt szászoktól vitték kocsijukon. Eszt szász lovasok után indultak a többi fogatok Huszár István szép és tágas gazdasági majorján, majd tagján keresztül, át az Ipoly vízén s ennek partján fekvő rétcsón, melyen a mező magánál mindkét oldalán nagy számú és szép juhok és gulyák a tulajdonosnak legelésztek. A menet a később ért falvak lakóit igen meglepte, s valószínűleg követ választásnak vélték azt lenni: Sajnos, hogy Deménde, hol már nagy számú bándérium várta a menetet, neki eret az eső, mely aztán egész délután, este, éjjel, a kivált ma nap igen megrávaria az ünnepélyesség díszét és rendét. Azonban Magyaradnál — a kitűzött czél helyénél — egy időre megszünt, úgy hogy külföldi vendégeink kocsi járkól jól szemléltetheték a vidéket azon sziklás dombot mely szászokkal körül vére a megkerült ásatások helyét képezte, majd az ennek háta megett eső, a regényesen fekvő szászok savanyú-víz forrását, és a fölé múlt években emelt igen szép nyílt épületet, s a tiszteletükre emelt diadal-kapukat, melyekben taraták-lövések s több oldalról borsó Rákóczi-indulója; s ünnepiesen öltözött virágokat tartó és a kocsiak szóró parafalcsányok sorfala közt hajtották át a Magyarad Szántó közti tágas nagy ember tömegétől elrepett térségre, hol egy nagy nemzet színi alkalmat felirattak állított eszt szászok alatt Podhorzaky György a megye alispánja számos arakkal és őri bűlyekkel várta a kocsirol leszállt östörténelmi kongresszus tagjait, kiket Hont megye nevében legelőszékenyebben és találó szép kifejezésekkel üdvözölt magyarul. Beszédjére Rómer Flóris szinte szépen felelt, felcmltve, hogy ily fogadás inkább királyokat mint tudósokat illet stb. A kölcsönös üdvözet után vendégeink a szántói régi táncsterem mellé, már kivilágított helyiségében a már előbbiről kiisított és történelmi tárgyak (arank, kövek, szarkak, csontok) kiállítását szemlélték meg, B o l e m a n, a b a r a hont megyei gyógyászati egyet tagjainak magyarazata mellett; majd a közelről ásatás helyére mentek vendégeink s nem egyik-két meglepette, hogy itt a szarkákra vannak oly tárgyak, melyeket másutt csak ritka véletlen hoz a felszínre. De az ismét megerezt eső a táncsterembe vissza hozta érdekes vendégeinket hol ezen körülmény folytán kűttök s a megyei közönség számos ismeretbő tagja közt élénk tárgyalás vette kezdetét, nagyobbrészt francia nyelven. A terem szőlőve lett itt láttuk a többek közt a megye összes főbb tisztviselőin kivolt: Paczoly János úr, gy. képviselő, Majláth István borsóspát, Ivánk a Zsigmond volt képviselő, Dacsó Pál, Baross Miklós, Axmaun honvéd-örnagyt, a Somogyiakat Br. Höllet, Karyt stb. De megyei elegans bűly világunk nem kevésbé volt képviselve: Podhorzaky Forster Paulina s két szűt, a fővárosi körökben is ismeretes Gizella és Elíz leányai; — Paczoly Majthényi Kamilla és Nyáry Somogyi Gizella barónok által, láttuk meg az Ivánk a és Pongrácz övéreknek Nedeczky Okolicsányi Imrét Kasza Vilmit és több másokat. A társal gett lecsendesítette a lévi nagy számú tagból álló dalárdának megjelentése, mely az ily alkalommal kissé hosszús. „Szózatot, különben igen szabályosan adta elő.

Ennek végzetével tudós vendégeinket a szántói fogadó udvarának ez alkalomra körül deszkázott, fel gallyazott és csillárok kal kivilágított színhé vezettük, az általunk megrendelt table d'hôte-hoz. A megyei úrbűlyegek egy tribune-on foglaltak helyet. Az ebédet a szántói úrdoralm bérlelő Toldy Zsigmond rendezte, kinek különben is sok érdeme van vendégeink elhelyezésé stb. körül. A borsókat a megye híresebb bortermesztők adták, melyek nagyobbrészt nagy tetszésre talált külföldi vendégeink előtt. — A késő estig tartott ebéd alatt még számosab volt az áldomás.

mint a villás reggelinél. Elő Britet poharat a megye alispán franczián a tudós vendégekre, melyeket tapsokkal viszonoztak csak. Követlen utánna a megye főjegyzője írott érteket magyarul. E két hivatalos toszatot követve végülkiki sora a külföldi jellegűeknek, különféle nyelveken tartva. Dognel két-tőt is mondott s ismét a legközelebbet.

Arányi igaz olcsósan beszélt, s ugyan egy toszatban öt nyelven, még latinul is. Köthgyelmet keltett Borostyányi franczia bosszas toszatja. Többen itak hont bűlyeinkért. Egyvalaki (lehetlenség volt mindenki nevét meg tudnunk) franczián írott Hont-megyeért, mely megye (ugymond) épen el-lekterő a „hont”-nak (Hont t. i. franczián unyt tesz mint — szegény). Silberberg dandár főorvosunk a német nemzetért emelt poharat, mit szöttek is neki a németek megköszönni, kik tudvaleg az egész congressusi ünnepélyek alatt a francziák előtt nemleg határozott voltak szorítva. Rómer Flóris rosszullette miatt a banketten nem vehetett részt, de azért megemlékeztek róla tag-társai, valamint a jelen volt Nyáry János megyének szülöttéről. Egy kőszegi paraszt bíró is helyes köszöntőt mondott a külföldi vendégekre. A külföldi vendégek sorában több magyar lap tudósító s pár országgyűlési képviselő is volt.

Az ebéd után a kissé távollévő táncsterembe, tánczra gyűlt össze ismét a társaság, s ott volt éjjel. Beassao grófud mindig elleneszt a négyes táncot, s csak „char-dascet” kívánt. Éjjelkor szállásukra vezettek vendégeink, mi nem kis feladat volt sőtében, esőben kis kőszegben. A nőket és kivülk még több külföldi vendéget a Magyaradon lakó Somogyi K s ennek derek magyar szivességgel neje Frónay barón fogadták magukhoz s még más nap is törekedtek enyhíteni az egész éjjel tartott eső folytán okozott zavarok kellemetlenségeit. Így a szomszéd vidékről várt kocsi nagyobb részt csak díl felő folytón szakadt eső csillapultával akkor jelentek meg, midőn kedves vendégeink várakozni nem akarra többnyire szekereken Bénybe (Esztergomba) távoztak — de távoztak áldás és szencsere kivánsatinkól kiérve. Kedves emléke meggyámlen létöknek mindaddig élni fog, még csak egyike a Magyaradon ezen, e szadadban jelen való soha vissza nem térő alkalommal jelen voltakunk élni fog.

A toszatok közül közülük Podhorzaky György hont megye alispánjának Magyaradon franczia nyelven elmondott toszatját, valamint Huszár Bélát, ki szintén franczia nyelven toszatolt Vámos-miklós.

Az előd: „Uram és bűlyeim! Ha tudtával bírnak is azon olvítáhatlan igazságnak, hogy a történelem által a tudomány legfontosabb ágával ismerkedtünk meg, melynek segítségével a nemzetek nagyságuk és balsoruk valódi okait tanulmányozhatjuk, kétségtelet nélkül meginkább tudjuk azt: hogy még fontosabb azon perc, melyben szarcus és vágok az östörténelmi társulat hírneves tagjai Hont megye nevében üdvözlésen üdvözölhetni. Azért azon jeles tudósokért emelem o poharat, kik daczra ama távolválságnak, mely minket tőlük elkülönít, daczra a tudományos buvárlataikkal egybekötött számos fáradságnak, bennünket meg-jelenésükkel megistiztelnek. — Legyenek üdvözlőre nálunk Uram és bűlyeim, s fogadják őszinte szívből fakadó azon kívánsá monkat, melyet a legjobh és a tudományok kincseinek gazdagítására irányuló fáradozásaik legmögöbbsik sikerét obajtuk. Eljenek!”

A második: „Uram és bűlyeim! Egy régi hagyomány azt tartja, hogy a magyar nemzet mindig kitűntette magát a nők iránti tisztelet által, s őseink ellenkezőleg más népekkel, habár nem ismerve a keresztény-ség törvényeit, jól bántak nejükkel. Mint ezen lovagias tulajdonoknak bű örökösai a jelen időbeli magyarok és szivessé bódolnak a nőknek. Engedjék meg tehát, hogy ez örömteljes alkalommal is mint bű fia e korzának, a jelen levő nőkhöz fordulassak, megköszönvén nekik az érdekléttséget, melyet edes házám iránt tanusítanak.

Emelem tehát poharamat kedves vendégeim, különben a jelenlevő bűlyegek ö-gészégére, kérve övet, hogy tartassak meg oly kedves emlékeztetőbe magyar hazinkat, a mily kedves lesz mindig az, melyet köz-tünk visszhagynak. — Eljenek!

Hirek.

A műkedvelői társulat B. Gyarmaton megalakultnak mondható. Anyi vajúda, egyeeknek kitartó buzdításai, közszeret-tivő tették az eszmét, mely bizony-bizony csak előnyre leendő városunknak. Szombat ra tervezik az első előadást, melyre nézve a színpadok, hozzá az elő adandó darab címét és a közreműködő személyzetet. Molléronek egyik legkitűnőbb vigjátéka kerül színpa, a „Fővény”, mely ugyan a nebebezz darabokhoz tartozik, de

a társulatban mutatkozó erő úgy a bűlyegek, mint a férfiak részéről, elég biztosítékot ad a sikerre. Nem követünk el indikert dolgot, ha azon bűlyegeknek neveit megemlítfük, kik a uttörés nebezz munkájára vállalkoztak. Főköel Maricska, Kék Blanka és Komjáthy Erzsike kissaszonyok valóban megérdemlik a nyilvános dícséretet vállalkozási szellemük a azon szép elhatározás miatt, melylyel az ügyet már előre is jelezhető közkedvelőséggel önyleg előmozdítani előkelték. Nemes elhatározásuknak a közönség méltánylása és elismerése méltán követni fogja. Azon reményvel kecsegtetjük magunkat, hogy városunk és a közel vidék többi szépe sem fognak ellentmondani a felhívásnak, mely a társulat megalakítói részéről már legközelebb nyilvánvaló fog. — Felcsesnek tartjuk válaszni ama szellemi előnyöket, melyek társadalmi életünk háromolanda ezen műkedvelői társulat megalakulása-ával; azt belátja minden mévelt kőbel. Az első sikerrel mindenesetre sok függ, s ha a t. közönség meleg részvételével találko-zand, a egy fenmaradás hozzá időre biztosítva lesz.

Papválasztási mozgalmak. B. Gyarmaton a megürlt prot. lelkész állomás a töltésére külföldi kombinációk vannak; az eltérő nézeteket legjobban illusztrálják a fel-leptetendő személyek, kiknek száma — már eddig is ötre rög. Neveket nem említünk. — A mult, mely ezen különben életerős házat nem a legkedvezőbb állapotba adorta, — ilyi az egyház tagjai, hogy komolyan gondolkodozzanak a megpendült növek felett. Esen egyháznak irányadóknak kell lenni megyénkben, azt csak egy jellemes, tudományos és munkás pap teheti szta.

Kovacs Emil, mint halljuk, legközelebb egy nagyobb szabású hangverseny rendezésére fog felzáróztatni, — mely B. Gyarmaton a megyeház nagyeremben tartatott. — Örömmel jelszük ehirt.

Hymen. Margócsy Gyula, aszodi tanár, f. hó 19-én vezette oltárhoz a szép Pongrács Emma urhölgyet Pribelről. —

Vitéz Lajos b. gyarmati ev. segéd-lelkész Fakó Vezekőyben pappá választott.

Öröszölők. Az Omaztáféle kereskedésben 50 — 60 kilo súlyú s mintegy 5000 □ cm-ű tökök láthatók, melyek Némethy Kálmán úr kertéből kerültek ki.

Wrabely György vándorgazda, B. Gyarmaton a nyári szinkörben f. hó 23-án műkövelői előadást rendezett, melynek fele-jövedelmét a helybeli tűzoltó egylet javára szánta. Ma is tart még ugyanott előadást a helybeli műkedvelőtársulat javára.

Rendűri hírek: Vardón Jónás nevű bérli szolgálgató észrevetett, hogy állapota változatosan ment keresztül, szigorú kérdőre vonatván, kivallotta, miszerint gyermeket szült s azt elevezen földbe ásta, hol is a gyermek megállatott. A szörnyeteget aya várja büntetését. Balassa Lajos megyei pandár Vácáról hazajövet a legendő erdőben életuntásgból agyon löttémagát. B a c a György sámsonházi kerülő a szőlői pinczésknél itas állapotban nyúl helyett (mint állítja) anyját lötte agyon. Szirák-on Szandi György kovács mester insaa egy városi kőbana megfulva találtatott meg. Több tüzeset fordult elő Szirák-on és Zagya Szántón.

Az „Uj Idők” című közkedveltséggel heilap (divattárczával) nyolczadik énegyedére szétküldő októberi előzetési felhívásait. E már ellégg ismert elegans s válogatott tartalmú lapról elég legyen csak annyit mondanunk, hogy ez évi 30-ik számának tartalma ismét igen érdekes cikkeket hoz a többi közt Lang Henrikől „A dogma és a modern világnézet” cím alatt, O. Büttner Juliótól a Gözhajón, című rajz, és a „Revnedesdeuzmondos” után „Byron és Shelley” című cikkek: előzetési ára e kedvelt heilapra énegyedre 2 ft. 10 kr., félvegre 4 ft., egészvegre 8 ft. Szerkesztéi Benedek Adalár. Kiadóhivatal: Budapest, papúvölde utca 3. sz. földszint jobbra. Olvasó-egyletek, tanítók, tanulóok és kávéházak még e kis árból is 15% engedményben részesülnek.

Alulírottak zárda utca 664. számú házbeli lakásán elköltözökös indokából f. 1876. évi szeptember hó 26-ik és 27-ik napjain, önkéntes árverés útján többnemű házi batorok, konyha és kerti eszközök elárúsitandók lesznek, mirl a venni szándékozók cenzell értesitem.

Martyn Hanke Franciska.

Felölő szerkesztő:
Horváth Danó.

Levelezés.

(folytatás.)

Hontból sorát. 14.

A szebbnél szebb toszatok sorát a házi-gazda nyitotta meg magyarul, lelkesen felkőntözve tapsok közt tudós vendégeit. Majd Dacsó Pál franczia nyelven a congressus tagjaitól mondott szép toszatja a honti társadalom — s lakóinak méltóságáról épen oly szellemi toszatgot tett a külföldi vendégeknél, a mily fényes anyagi föld dőszag-dagot kitárva előttük. Szólatok még szamosan. Wurmbrandt gróf magyarul, más ketten németül, de volt lengyel, — svéd, — dán, — de még is legtöbb franczia és magyar toszat, részint a házi úrra, részint a magyar nemzetre mondva. A franczia áldomás körül megemlítendő különösen Dognée Belgium hivatalos küldöttjének gyönyörű tagjelvényekkel kísért toszatja, mely elatt a hallgatósá kardokhoz kapta volna — ha ilyek a terítékekhez mellekkelv: megemlítendő még az ifj. házi gazda Ha-